

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TUSİAD

2014 / 29

22 Temmuz 2014

BU SAYIDA:

AB – ABD
AB – Fijî
AB – EKVADOR
AB – PERU
AB BÜTÇESİ
KIRSAL KALKINMA
DİJİTAL PAZAR

TUSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli – Dilek Aydın

AB – ABD

- AB ve ABD arasındaki Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Anlaşması (TTIP) müzakere turlarının altıncısı 14-18 Temmuz'da Brüksel'de gerçekleştirildi. Müzakereler şu başlıklar altında gerçekleştirildi:

Pazara giriş: Bu başlık altında gümrük tarifeleri, hizmetler ve kamu alımları konuları görüşüldü. Hizmetler alanında iki tarafın birbirine sunduğu teklifler ayrıntılı olarak ele alındı ve bu tekliflerin iki tarafında başka ülkelerle gerçekleştirdiği anlaşmalara (örneğin G. Kore ile) kıyasla hangi düzeyde kaldığının bir değerlendirmesi yapıldı. AB açısından kamu alımları TTIP müzakerelerinde büyük önem taşıyor. AB sadece federal düzeyde değil, yerel düzeyde de kamu alımlarına katılım ve “ulusal muamele” kazanımı istiyor. Müzakereler kapsamında federal işletmelerin kamu alımları ve federal olmayan işletmelerin kamu alımları için sağlanan federal fonlar ve bunların AB şirketlerine etkisi konusu ele alındı.

Yasal düzenlemeler: Daha önceki müzakere turlarında olduğu gibi altıncı müzakere turunda da bu konu geniş bir şekilde ele alındı. Özellikle AB, yasal düzenlemeler alanında Transatlantik uyuma gidilmesi hedefinin TTIP'i diğer serbest ticaret anlaşmalarından ayıran en önemli farklılık olduğunu savunuyor. Standartlar ve uyum testleri de dâhil olmak üzere yasal düzenlemelerin yanı sıra sağlık ve bitki sağlığı konuları bu başlık altında ele alındı. Farmasötikler, otomobiller, kimyasal maddeler ve mühendislik uygulamaları bu başlık altında ele alınan dokuz sektör arasında yer alıyor.

Diğer konular: Sürdürülebilir kalkınma, istihdam koşulları ve işgücünün hakları, çevre, enerji ve KOBİ'ler konuları bu başlık altında ele alındı. Anlaşmanın KOBİ'ler ve ticaretin kolaylaştırılması konularıyla ilgili bölümlerinin metne dökülmesi çalışmaları gerçekleştirildi.

Müzakerelerin devam ettiği hafta içinde 16 Temmuz'da AB Komisyonu paydaşları bilgilendirme

amaçlı Sivil Toplum ile Diyalog toplantısı düzenledi. Paralel oturumlar formatında düzenlenen toplantılarda çeşitli şirketler, sivil toplum kuruluşları ve sektör birlikleri tarafından yaklaşık 70 adet sunum gerçekleştirildi. Yapılan sunumlarda belirtilen bazı noktalar aşağıda yer almaktadır:

- **Gıda** sektöründe AB-ABD arasında hedeflenen “regulatory cooperation” konusunda kuşku bulunuyor
- AB ve ABD arasında gıda güvenliği ve **etiketlendirme** gereklilikleri politikasında farklılıklar bulunmaktadır. Tüketicinin anlayabileceği bir ortak çözüm bulunmalıdır.
- AB ile AB'nin “**hayvan refahı**” ve et ve tavuk ürünlerinin üretilmesi süreçlerindeki farklılıklar (kesilen hayvanların kimyasallarla yıkanması, vb) tüketicilere açıklanmalıdır. (Dan Mullaney yorumunda bulunarak TTIP'in amaçlarından birinin tüketicilere sunulan seçenekleri artırmak olduğunu söyledi).
- Taze **meyve** ve sebze ticaretinde: AB'nin ABD'ye ihracı 100.000 ton; ABD'nin AB'ye ihracı 130.000 ton. Gümrük tarifeleri oldukça düşük seviyededir.
- “Sanitary and phytosanitary / **SPS**” olarak adlandırılan sağlık ve bitki sağlığı alanında AB ve ABD arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. SPS, gıda katkıları ve pestisitler alanında AB kuralları ABD'dekinden daha katıdır. BPA'lı ambalaj ürünleri AB'de yasak olduğu halde ABD'de yasak değildir.
- Gıda ve içeceklerin ticaretinde tarife dışı engeller öne çıkmaktadır. Büyük şirketler yerelde üretimi tercih ettiği için sorunlarla karşılaşmamaktadır. Ancak yerelde üretim için yatırım gücü bulunmayan KOBİ'ler ise ürünlerini ihraç etmek istediklerinde engellerle karşılaşmaktadır.
- **İrlanda** için yaptırılan bir etki değerlendirmesi analizi TTIP'ten İrlanda et ve süt ürünleri sektörünün olumsuz etkileneceğini ortaya

koyuyor. (Tereyağ ve çedar peyniri ile ilgili sertifikalar ABD’de doğrudan geçerli olmayacak)

- AB’li yumurta üreticilerinin %90’ını temsil eden EUWEP, üreticilerin hayvan refahı, çevre ve gıda güvenliği konularına büyük yatırımlar yapması gerektiğini, ABD’de ise Kaliforniya dışında bu düzenlemelerin bulunmadığını, bu durumun AB’li üreticilerin rekabetçiliğini zayıflattığını belirtti.
- ABD pazarı “yumurta beyazı”; AB pazarı ise “yumurta sarısı”nın ağırlıklı olarak tüketildiği pazarlar. AB üreticileri ABD’ye “albumin beyaz yumurta tozu” ihraç etmek istiyor.
- İlaç sektörü AB ticareti açısından stratejik bir sektör niteliğinde ve TTIP kapsamında “regulatory cooperation” önemli fırsatlar içeriyor. Ar-ge işbirliği, fikri mülkiyet haklarının korunması, GMP süreçlerinin ve klinik testlerin karşılıklı tanınması alanlarında ilerleme isteniyor.
- İlaç sektöründe AB’nin ABD’ye ihracı 55 milyar €; ABD’nin AB’ye ihracı 52 milyar €.
- Kozmetiklerde AB’nin yasakladığı binlerce etken ve katkı maddesi var; ABD’nin federal düzeyde yasakladığı içerik maddesi sayısı ise sadece 12.
- ABD, AB’nin kimyasal maddelerle ilgili REACH düzenlemesine “ayrımcı bir uygulama” olduğu gerekçesiyle DTÖ’nün TBT komisyonuna 2003’te şikâyet etmiştir.
- Seramik mutfak gereçlerine (tableware) ABD %26 – 28’e varan gümrük vergileri uygulamaktadır. Uzun gümrük süreçleri de ek maliyet yaratmaktadır.
- AB-ABD ticaretinin %10’u otomotivdir. Gümrük vergilerinin kalkması bu sektör için önemli bir fırsat olacaktır.

AB tarafında ISDS konusu (yatırımcı-devlet tahkimi) çeşitli grupların olumsuz eleştirilerini yoğunlaştırdığı konu olmaya devam ediyor. AB Komisyonu kamuoyu görüş toplama sürecinde toplanan yanıtların değerlendirilmeye başlandığını ve sonuçların Ekim

sonu Kasım ortasında kamuoyuna açıklanacağını belirtti. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Fiji

- AB ve Fiji **Ekonomik Ortaklık Geçiş Dönemi Anlaşması’nı** (Interim EPA) uygulamaya başlıyor. Interim EPA, AB ve Asya, Karayip ve Pasifik Ülkeleri (ACP) arasında Temmuz 2009’da Papua Yeni Gine’de imzalanmıştı. Fiji ise Anlaşmayı Aralık 2009’da imzalayarak çerçeveye dâhil olmuştu. Avrupa Parlamentosu Anlaşmayı Ocak 2011’de onaylamıştı. Fiji Hükümeti 17 Temmuz’da Anlaşmayı uygulamaya geçebileceği yönünde AB Komisyonu’nu bilgilendirdi. Pasifik bölgesi ülkelerinden Papua Yeni Gine ise Anlaşmayı onaylayarak uygulamaya geçen ilk ülke oldu.

Interim EPA Fiji ve Papua Yeni Gine’den gelen tüm ürünlerin gümrük vergisi ve kotalar olmaksızın AB pazarına girişine olanak tanıyor. Anlaşmaya göre Fiji belirli tarım ve rekabete açılmaya uygun olmayan sanayi ürünleri dışında AB’den gelen tüm ürünlere pazarını kademeli olarak açacak. Geçiş süreci 2023 yılında tamamlanacak. Anlaşma ayrıca ticaret savunma araçları, **anlaşmazlık çözüm mekanizması** ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri gibi konuları da içeriyor. Uygulama süreci EPA kapsamında oluşturulan Ortak Ticaret Komitesi tarafından gözlemlenecek.

Fiji, Pasifik ülkeleri arasında AB’nin ikinci en büyük ticaret ortağı olma özelliğini taşıyor. Elektrikli makine ve aletler AB’nin Fiji’den yoğun olarak ithal ettiği ürünler arasında. Fiji’nin AB’den en çok ithal ettiği ürünler ise şeker kamışı, diğer tarım ürünleri ve balık olarak listeleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Ekvador

- AB ve Ekvador **Ticaret ve Kalkınma Anlaşması** müzakerelerini tamamladı. Ekvador’un komşu ülkeleri Peru ve Kolombiya’nın da AB ile ticaret anlaşmaları bulunuyor. Anlaşma sayesinde Ekvador’un AB’ye yoğun olarak ihraç ettiği balık, muz, kesme çiçekler, kahve, kakao, meyve ve kuru meyşer gibi ürünler AB pazarına daha kolay erişim

sağlayacak. Söz konusu anlaşmanın tek taraflı olarak uygulanan ve gelişmekte olan ülkelerin uluslararası ticaret sistemine entegrasyonuna destek sağlama amacını taşıyan AB Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'nden daha geniş kapsamlı olduğuna dikkat çekiliyor. Nitekim Ekvador'un artık AB Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamına uygun bir ülke olmadığı vurgulanıyor.

Ticaret ve Kalkınma Anlaşması aynı zamanda otomotiv sektörü ve alkollü içecekler gibi pek çok anahtar AB ihracat ürününün Ekvador pazarına daha kolay erişimini sağlayacak. Anlaşma ek olarak **hizmetlerin** pazara erişiminin yanı sıra özel girişimler ve devlet alımları konularını da içeriyor. Anlaşma pazara erişimi güvence altına almanın yanı sıra, istikrarlı ve öngörülebilir bir ortam yaratarak, ticaretin çeşitlendirilmesine ve her iki tarafta da yatırımların artmasına destek sağlayacak.

And Dağları ülkeleri ile Ortaklık Anlaşması görüşmeleri 2007 yılında başlatılmıştı. Ekvador 2009 yılında, Bolivya ise 2010 yılında görüşmelere ara verme kararı almıştı. Kolombiya ve Peru ise müzakereleri 2010 yılında tamamlamıştı. Ekvador'un görüşmelere tekrar başlanabileceği kararı almasıyla 2014 yılında dört müzakere turu gerçekleştirilerek, görüşmeler tamamlandı. Bir sonraki adım olarak tarafların yasal metinleri ve belgeleri tamamlayarak, onay için Parlamentolarına sunmaları gerekiyor.

AB Komisyonu 2013 yılında Ekvador ile ticaretin 4,9 milyar €'ya (2,3 milyar € ihracat; 2,5 milyar € ithalat) ulaştığını belirtiyor. Geçtiğimiz yıllarda Ekvador ile ticaretin sürekli olarak artış gösterdiği not edilirken, ticaret anlaşması sayesinde taraflar arasındaki ticaret ilişkilerinin daha da güçlenmesi bekleniyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB – Peru

- Kalkınmadan sorumlu AB Komiseri Andris Piebalgs Peru'ya yaptığı ziyarette ülkeye 2014 – 2017 dönemi için AB'nin toplam 98 milyon € ayırdığını duyuracak. Bu yardım tutarının 32 milyon €'su yasadışı uyuşturucu ile mücadele etkinlikleri için kullanılacak.

Komiser Piebalgs Peru'ya yaptığı ziyaret kapsamında çocuklarda yetersiz beslenme ile mücadele, sağlık ve sosyal hizmetlere erişimin iyileştirilmesi gibi kaynağı AB tarafından sağlanan projeleri yerinde denetleyecek.

Peru'ya sağlanacak olan yardım tutarının 66 milyon €'luk bölümü ile 2014-2017 döneminde Peru'da yerel kalkınmanın güçlendirilmesi için projeler yürütülecek. Kalkınmışlık farkının en fazla olduğu bölgelere öncelik verilerek gerçekleştirilecek olan projeler ile sürdürülebilir ticaret ve toplumsal kapsayıcı bir kalkınma hedeflenecek. 2012'de imzalanmış olan (Peru ile AB arasındaki anlaşma Mart 2013'ten itibaren geçici olarak yürürlüğe konuldu) AB ile Peru ve Kolombiya arasındaki serbest ticaret anlaşmasının uygulamaya konulmasına da doğrudan destek verilmiş olunacak.

2017 yılına kadar sürecek olan “uyuşturucu ile mücadele programı” kapsamında Peru hükümetinin “uyuşturucuyla mücadele ulusal stratejisi”nin uygulamaya konulmasının desteklenmesi hedefleniyor. Sağlanacak olan toplam 32 milyon €'nın ilk aşamada 8 milyon €'luk bölümünün aktarılması öngörülüyor. Peru'nun uyuşturucuyla mücadele ulusal programı ile uyuşturucu maddelerin yasadışı üretim, ticaret ve tüketiminin azaltılması hedefleniyor. Bu hedefe paralel olarak Peru'nun kalkınmasını sağlayacak yasal ekonomik faaliyetler geliştirilmesi planlanıyor. Bu uygulama ile ilk defa olarak AB üye ülkelerinin de etkin katılımı söz konusu olacak. Bu program kapsamında:

- Uyuşturucu kullananlar tedavi sürecine tabi tutulacak;
- Uyuşturucu alışkanlığından kurtulan vatandaşların sosyal hayata entegrasyonu için rehabilitasyon programları uygulanacak;
- Kullanımı önlemek üzere kamu bilincini uyandıracak etkinlikler geliştirilecek;

AB Peru'da yürütülecek çalışmalar sayesinde AB'ye kokain girişinin engellenmesini hedefliyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB Bütçesi

- AB Komisyonu AB mali kaynakları üzerinde etkisi olan dolandırıcılık ve **yolsuzluklar** ile ilgili bir rapor hazırladı. Dolandırıcılık ve yolsuzlukların tespiti ve bunların önlenmesi için üye ülkelerin daha fazla çaba ortaya koyması gerektiğine işaret eden mali “çıkartların korunması raporunda” özellikle ulusal düzeydeki makamların etkili bir rol oynaması gerektiği vurgulanıyor. Her yıl yayımlanan “Mali Çıkartların Korunması Raporu”nda AB’de harcama hesaplarında yaklaşık %0,2 oranında yolsuzluk olduğunun tespitine yer veriliyor. Raporda ayrıca;

- AB bütçesine etki eden yolsuzlukların 2012 yılına oranla 2012’de bir miktar azaldığı;
- AB bütçesinde gelirler bölümünde şüphelenen ya da tespit edilen yolsuzlukların tutarının 61 milyon €’ya ulaştığı ve bu tutarın 2013 yılında AB’nin kendi kaynaklarından sağlanan gelirin %0,29’una karşılık geldiği;
- 2012 yılında bunun 77,6 milyon € olduğu;
- Harcama tarafında ise 2013’te 248 milyon €’luk yolsuzluk tespit edildiği;
- 2012’de tespit edilen yolsuzluk tutarının 315 milyon € olduğu;
- Yolsuzluğa konu olarak tespit edilen rakamlarının 2012’ye göre azalmasına karşın, vaka sayısında artış olduğu belirtiliyor.

AB Antlaşması’na göre AB Komisyonu’nun her yıl AB’nin mali çıkartlarının korunmasına ilişkin bir denetim raporu yayımlaması gerekiyor. Bu yıl yayımlanan raporda AB üye ülkelerindeki yeni OLAF yönetmeliğine göre kurulan yolsuzlukla mücadele koordinasyon dairesi (AFCOS) çalışmaları değerlendiriliyor. Bu yerel makamların OLAF (AB Yolsuzlukla Mücadele Başkanlığı) ile işbirliği içinde olması ve bilgi akışını sağlaması gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Kırsal Kalkınma

- AB Komisyonu ve **Avrupa Yatırım Bankası** (AYB) 2014-2020 döneminde tarım ve kırsal kalkınmaya yönelik işbirliği için Mutabakat Zaptı imzaladılar. Tarım alanında ilk kez imzalanan bu anlaşmayla iki kurumun ortak girişimler gerçekleştirmesi mümkün olacak. Böylece kırsal kalkınma çalışmalarına ek destek sağlanmasının yanı sıra kırsal kalkınma fonları kapsamındaki mali destek araçlarının etkinliğinin artırılmasının da hedeflendiği belirtiliyor.

Finansal araçların etkinliğinin tarım ve ormancılık alanında veya kırsal bölgelerde faaliyet gösteren işletmelerin rekabetçiliği ve yenilikçilik kapasitesi için gittikçe önem kazandığı vurgulanıyor. Bu kapsamda AYB’nin finansal araçların geliştirilmesi yönündeki uzmanlığından faydalanılacak.

Mutabakat Zaptı uyarınca AYB aynı zamanda AB üye ülkelere ve bölgelere yatırım stratejileri ve projeler oluşturmalarında destek sağlayacak. Ayrıca AYB operasyonel programı kapsamında tarım işletmeleri ve kırsal alanda faaliyet gösteren işletmelere verdiği önemi artıracak. [İnternet bağlantısı için](#)

Dijital Pazar

- AB Komisyonu üye ülkelere yönelik online **şans oyunları hizmetleri** üzerine önerileri kabul etti. Bu çerçevede AB Komisyonu üye ülkeleri, tüketicilere ve özellikle reşit olmayan gençlere yüksek düzeyde koruma sağlamaya davet ediyor. Bu amaçla online şans oyunları hizmetleri ve bu hizmetlere yönelik sorumlu reklam ve sponsorluk ilkelerinin benimsenmesi teşvik ediliyor. Söz konusu ilkeler sağlığın korunması ve kompulsif veya aşırı kumar sonucunda doğabilecek ekonomik zararların mümkün olduğu kadar azaltılmasını amaçlıyor. Önerilerin üye ülkelere sunulması AB Komisyonu tarafından 2012 yılında hazırlanan Online Şans Oyunları Hizmetleri üzerine Eylem Planının temel unsurlarından birini oluşturmaktaydı.

AB Komisyonu Önerilerinin ele aldığı temel ilkeler şöyle:

- Şans oyunları hizmetleri sunan web sitelerinin tüketicilerin şans oyunlarının içerdiği risklere dair yeterli bilgiye sahip olmalarını güvence altına alacak şekilde yeterli **bilgilendirme** içermesi. Ticari iletişimin (reklam ve sponsorluk) sorumluluk içeren bir şekilde icra edilmesi.
- Reşit olmayan gençlerin online şans oyunları faaliyetlerine katılmadığının güvence altına alınması. Ayrıca gençlerin şans oyunları hizmetleri tanıtımları gibi şans oyunlarına ilişkin içerikle olan temaslarının mümkün olduğunca aza indirilmesine yönelik kuralların oluşturulması.
- Online şans oyunları sayfalarında bireylerin oyun oynaması için öncelikle web sitelerine **kayıt** olmaları zorunluluğu getirilmesi ve kayıt işleminin yaş ve kimlik bilgileri teyidi gibi basamakları içermesi. (Bu yöntemle aynı zamanda şans oyunları web siteleri operatörleri kullanıcı davranışlarını gözlemleyerek, risk tespit edilmesi halinde bilgilendirme çalışmaları başlatabilir.)
- Web sitesi kullanıcılarına şans oyunlarına ilişkin sorunların engellenmesi için sürekli destek sağlanmasına yönelik bir mekanizma oluşturulması. (Örneğin kullanıcılara kayıt aşamasında harcama limiti belirlemeleri, oyun sırasında kayıp ve kazançlarla ilgili uyarı sistemleri ve oyuna ara vermelerine yönelik uyarılar gibi araçlarla tüketicilere şans oyunlarına katılımlarını kontrol altında tutmalarında destek olacak araçlar yaratılmalıdır.)
- Kullanıcıların şans oyunları ve kumar bağımlılığı sorununa yönelik arayabilecekleri **destek hatları** oluşturulması. Kullanıcıların şans oyunları web sitelerinde üyeliklerine son vermelerinin mümkün olduğunca kolaylaştırılması.
- Online şans oyunları hizmetlerine ilişkin reklam ve sponsorluk faaliyetlerinin daha fazla sosyal sorumluluk içermesi ve daha saydam olması.

- Üye ülkelerin online şans oyunları hizmetleri operatörleri çalışanlarının hizmet kullanıcılarının şans oyunlarına ilişkin sorunlarını tespit edebilmeleri ve kullanıcılara uygun desteği sağlayabilmeleri için gerekli eğitime sahip olduklarını güvence altına alması.

Önerilerin Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesinden 18 ay sonra üye ülkelerin alınan tedbirlere ilişkin olarak AB Komisyonu’nu bilgilendirmesi isteniyor. Üye ülkeler tarafından alınan tedbirler ise önerilerin yürürlüğe girmesinden 30 ay sonra AB Komisyonu tarafından değerlendirilecek. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL’DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 23 Temmuz, Genel İşler Konseyi
- 15 – 18 Eylül, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu
- 25 Eylül, Rekabetçilik Konseyi
- 29 Eylül, AB Bakanları Konseyi

Konferanslar

- 14 Temmuz, “The Priorities of the Italian Presidency of the Council of the EU” CEPS, www.ceps.eu